

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.12.2024 r.
COM(2024) 567 final

2024/0315 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie tymczasowego odstępstwa od niektórych przepisów rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia (UE) 2016/399 w odniesieniu do stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny wniosku

System wjazdu/wyjazdu (EES) jest kluczowym elementem zarządzania granicami strefy Schengen, ustanowionym w rozporządzeniu 2017/2226¹ („rozporządzenie w sprawie EES”). Jako scentralizowana baza danych EES służy do rejestrowania wjazdów, wyjazdów i odmów wjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne 29 państw członkowskich strefy Schengen z zamiarem pobytu krótkoterminowego. EES stanowi ważny krok w działaniach UE na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa i efektywności jej granic zewnętrznych. Po raz pierwszy powstaje system gromadzący dane biometryczne, takie jak wizerunki twarzy i odciski palców obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne Schengen. EES zapewni państwom członkowskim strefy Schengen dostęp w czasie rzeczywistym do danych osobowych obywateli państw trzecich, historii ich podróży i informacji o tym, czy przestrzegają oni dozwolonego pobytu krótkoterminowego w strefie Schengen. W rezultacie EES znacznie zmniejszy ryzyko oszustw dotyczących tożsamości i przekraczania dozwolonego okresu pobytu, co ostatecznie zwiększy bezpieczeństwo strefy Schengen.

Pomimo znacznych wysiłków państw członkowskich, Agencji Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) oraz Komisji nie jest możliwe uruchomienie systemu EES w IV kwartale 2024 r. w wersji zatwierdzonej przez Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w październiku 2023 roku². Komisja nie otrzymała wszystkich powiadomień od państw członkowskich, wymaganych zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie EES, stanowiących prawny wymóg uruchomienia EES. Chociaż wiele państw członkowskich zgłosiło Komisji swoją gotowość, niektóre państwa członkowskie wskazały, że nie mogą tego zrobić. Natychmiastowe i pełne uruchomienie złożonego systemu informatycznego, takiego jak system centralny EES, stanowi ponadto czynnik ryzyka dla jego odporności.

W świetle powyższego podmioty zaangażowane w działanie EES wyraźnie opowiedziały się za tym, aby wprowadzenie nowych procesów na granicach zewnętrznych poprzedzić okresem przejściowym zarówno dla organów krajowych jak i dla podróżnych, tak aby zapewnić im większy stopień pewności. Pełne uruchomienie nowego wielkoskalowego systemu informatycznego na wszystkich przejściach granicznych, wymagającego dostosowań technicznych w czasie rzeczywistym, mogłoby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i sprawnego podróżowania, zwłaszcza na obszarach, na których istniejąca infrastruktura, brak

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen oraz rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/2021-08-03>).

² Wdrożenie interoperacyjności, obejmujące EES jako pierwszy system, a następnie ETIAS, ECRIS-TCN, nowy Eurodac, zmienione rozporządzenia w sprawie VIS i wprowadzone równolegle rozporządzenia w sprawie interoperacyjności, jest zgodne z planem działania, który zmieniono ze względu na pojawiające się zawilości.

przestrzeni lub inne ograniczenia już stanowią wyzwanie. Skalę tego wyzwania zwiększają różnice między państwami członkowskimi w sposobie wdrażania EES ze względu na różnorodność przejść granicznych i różne podejścia do automatyzacji i wdrażania nowych technologii.

Rozporządzenie w sprawie EES pozwala jednak wyłącznie na pełne uruchomienie systemu i wymaga od wszystkich państw członkowskich pełnego i jednoczesnego rozpoczęcia korzystania z EES w odniesieniu do wszystkich podróży, którzy podlegają rejestracji w EES na wszystkich przejściach granicznych na granicach zewnętrznych. Rozporządzenie to nie przewiduje możliwości wprowadzenia okresu przejściowego.

Biorąc pod uwagę powyższe, cele EES powinno się dać osiągnąć skuteczniej i z większą pewnością, jeśli na początku funkcjonowania systemu zostanie zapewniony pewien stopień elastyczności. W tym celu konieczne jest przyjęcie rozporządzenia umożliwiającego stopniowe uruchamianie systemu przez ograniczony czas. Proponowane rozporządzenie stanowi odstępstwo od rozporządzenia w sprawie EES w zakresie niezbędnym, aby umożliwić stopniowe uruchamianie systemu. Pozwoli to zachować efekty wysiłków eu-LISA i państw członkowskich, przy jednoczesnym spełnieniu celów EES w zakresie modernizacji zarządzania granicami zewnętrznymi i przyczynienia się do bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej.

Proponowane rozporządzenie oferuje ponadto elastyczne podejście uwzględniające zróżnicowane potrzeby państw członkowskich. Umożliwia zarówno stopniowe wdrażanie systemu, jak i jego natychmiastowe pełne uruchomienie. Należy jednak zauważyć, że pełne korzyści z systemu EES będą dostępne dopiero wtedy, kiedy wszystkie państwa członkowskie w pełni go uruchomią.

Niniejszy wniosek zawiera również środki umożliwiające państwom członkowskim skuteczne radzenie sobie z wyjątkowymi okolicznościami, takimi jak problemy techniczne lub okresy najbardziej nasilonych podróży. Aby ograniczyć związane z nimi ryzyko, w okresie stopniowego uruchamiania systemu państwa członkowskie będą mogły całkowicie lub częściowo zawiesić jego stosowanie na krótki okres. Mechanizm ten pozostanie również dostępny przez ograniczony czas po pełnym uruchomieniu systemu.

W dyskusjach na szczeblach eksperckim i technicznym, a także w zarządzie eu-LISA, większość państw członkowskich wyraziła poparcie dla stopniowego uruchamiania systemu i przyznała, że umożliwi to lepsze wdrażanie nowych zasad dotyczących EES na granicach zewnętrznych. Podczas specjalnego spotkania to stopniowe podejście z zadowoleniem przyjęła również większość przewoźników i operatorów infrastruktury obsługującej przejścia graniczne. Państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednią koordynację działań z operatorami infrastruktury na tych przejściach granicznych, na których wdraża się EES. Państwa członkowskie powinny także zapewniać przejrzystość wdrażania EES na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych i zapewnić, aby o podejmowanych środkach skutecznie informowano zarówno przewoźników, jak i podróżnych.

• Cele wniosku

Ogólne zadania niniejszego wniosku wynikają z określonych w Traktatach celów polegających na dalszej poprawie zarządzania granicami zewnętrznymi strefy Schengen poprzez jak najszybsze wdrożenie zharmonizowanych zasad EES dotyczących ruchu transgranicznego, a tym samym przyczynienie się do bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej.

Inicjatywa ta stanowi podstawę stopniowego uruchamiania systemu EES, dzięki wprowadzeniu tymczasowych odstępstw od niektórych przepisów rozporządzenia w sprawie EES i rozporządzenia (UE) 2016/399 („kodeks graniczny Schengen³”), wymagających od państw członkowskich pełnego wdrożenia systemu.

Ogólnym celem wniosku jest ułatwienie uruchamiania EES, co umożliwi państwom członkowskim terminowe i skuteczne osiąganie celów systemu określonych w rozporządzeniu w sprawie EES.

Cele szczegółowe niniejszego wniosku są następujące:

1. zapewnienie państwom członkowskim elastycznego rozpoczęcia korzystania z EES, odpowiednio do poziomu ich gotowości do stosowania wysokich standardów EES w zakresie korzystania z zaawansowanego technologicznie sprzętu do gromadzenia danych;
1. ułatwienie dostosowań technicznych i operacyjnych w pierwszym okresie funkcjonowania EES poprzez umożliwienie jego stopniowego wdrażania;
2. lepsze zarządzanie granicami zewnętrznymi i unikanie potencjalnie długiego czasu oczekiwania na ich przekroczenie;
3. poprawa obecnej sytuacji poprzez zapewnienie użytkownikom końcowym – takim jak straż graniczna, urzędnicy imigracyjni, organy wizowe i funkcjonariusze organów ścigania – dostępu do najaktualniejszych informacji o tożsamości podróżnych, nawet jeśli dane zarejestrowane w systemie są niekompletne ze względu na stopniowe wdrażanie EES;
4. zapewnienie państwom członkowskim rozwiązań umożliwiających reagowanie na nieoczekiwane sytuacje, które mogą wystąpić po uruchomieniu systemu EES, aby uniknąć zakłóceń na granicach zewnętrznych i długiego czasu oczekiwania na ich przekroczenie;
5. umożliwienie organom krajowym, podróżnym i przewoźnikom dostosowania się do nowych procesów i technologii zarządzania granicami;
6. zachowanie głównych inwestycji – w szczególności w infrastrukturę, sprzęt i zasoby ludzkie – dokonanych w ramach przygotowań do uruchomienia systemu EES.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tym obszarze polityki**

Obecne ramy prawne UE w tym obszarze obejmują prawodawstwo UE dotyczące kontroli na granicach zewnętrznych. Proponowane przepisy przyczyniają się również do osiągnięcia celów określonych w kodeksie granicznym Schengen i konwencji wykonawczej do układu z Schengen⁴.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/2024-07-10>).

⁴ Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

Niniejszy wniosek jest spójny z przepisami określonymi w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych⁵.

Rozporządzenie to jest w pełni zgodne z obowiązującymi ramami prawnymi w zakresie ochrony danych. Przewiduje ono ukierunkowane tymczasowe odstępstwa od rozporządzenia w sprawie EES i kodeksu granicznego Schengen, niezbędne, aby umożliwić stopniowe uruchamianie EES.

- **Spójność z innymi politykami UE**

Stopniowe uruchamianie EES będzie spójne ze stosowaniem wizowego systemu informacyjnego (VIS) i przyszłego europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), a także z przyszłymi komponentami interoperacyjności opracowywanymi przez eu-LISA, a mianowicie europejskim portalem wyszukiwania, wspólnym systemem porównywania danych biometrycznych, wspólnym repozytorium danych umożliwiającym identyfikację i detektorem wielokrotnych tożsamości⁶. Komisja, państwa członkowskie i eu-LISA omówią i uzgodnią zmiany w zintegrowanym planowaniu ETIAS oraz we wszystkich elementach interoperacyjności w świetle spodziewanego uruchomienia EES.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Niniejsze rozporządzenie przewiduje tymczasowe odstępstwo od niektórych przepisów rozporządzenia w sprawie EES i kodeksu granicznego Schengen, przyjętych na podstawie, odpowiednio, art. 77 ust. 2 lit. b) i d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i art. 87 ust. 2 lit. a) TFUE oraz art. 77 ust. 2 lit. b) i e) TFUE. Właściwe jest przyjęcie proponowanego rozporządzenia na podstawie tych samych postanowień TFUE, na podstawie których przyjęto rozporządzenie w sprawie EES.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z zasadą pomocniczości działanie na szczeblu UE można podjąć tylko wtedy, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte przez państwa członkowskie działające indywidualnie.

Celem proponowanego rozporządzenia jest umożliwienie wdrożenia przepisów rozporządzenia w sprawie EES. Państwa członkowskie nie mogą samodzielnie, w sposób wystarczający zrealizować celu polegającego na stopniowym uruchamianiu wspólnego systemu informacyjnego ze zharmonizowanymi zasadami i harmonogramami. Działanie UE jest konieczne, aby zapewnić stopniowe uruchamianie systemu EES.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze granic i polityki wizowej oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 i (UE) 2018/1861 oraz decyzje Rady 2004/512/WE i 2008/633/WSiSW (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2024-04-25>).

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, ponieważ nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia wyznaczonych celów.

W szczególności proponowane rozporządzenie wprowadza ograniczone odstępstwo od rozporządzenia w sprawie EES i kodeksu granicznego Schengen, aby umożliwić stopniowe uruchamianie systemu EES.

- **Wybór instrumentu**

Cele niniejszego wniosku można najlepiej osiągnąć w drodze rozporządzenia. Zapewni to bezpośrednie stosowanie przepisów oraz jednolite i spójne podejście w całej strefie Schengen. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ proponowane rozporządzenie stanowi odstępstwo od rozporządzenia w sprawie EES – ustanawiającego centralny system, za pośrednictwem którego państwa członkowskie współpracują, i określającego przepisy dotyczące odpraw granicznych – oraz od kodeksu granicznego Schengen. Ponieważ proponowane rozporządzenie ma na celu wprowadzenie jednolitych obowiązków dla państw członkowskich i przewoźników, odpowiednim instrumentem, którego należy użyć do osiągnięcia celów tej inicjatywy, jest rozporządzenie.

3. WYNIKI EWALUACJI EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCEN WPŁYWÓW

- **Ewaluacje ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

We wniosku należycie uwzględniono wyniki kompleksowego procesu konsultacji przeprowadzonego podczas projektowania i opracowywania EES. Proces ten obejmował rozmowy z ekspertami z dziedziny informatyki, ekspertami ds. polityki, ekspertami operacyjnymi i prawnymi z państw członkowskich i z eu-LISA w ramach grupy doradczej eu-LISA, Komisji ds. Zarządzania Programem eu-LISA, zarządu eu-LISA i Komitetu ds. Inteligentnych Granic. Skonsultowano się również z zainteresowanymi podmiotami i przeprowadzono dyskusje w Radzie.

- **Ocena skutków**

Wniosek ma na celu wprowadzenie ograniczonego odstępstwa od rozporządzenia w sprawie EES i kodeksu granicznego Schengen, aby zapewnić stopniowe uruchamianie EES. Jest to jedyny dostępny wariant strategiczny umożliwiający realizację tego celu. Ocena skutków nie jest zatem ani odpowiednia, ani potrzebna.

Oceny skutków EES przeprowadzano począwszy od 2008 r. Wraz z konsultacjami z zainteresowanymi stronami i dyskusjami w Radzie i Parlamencie Europejskim stanowiły one podstawę szczegółowej oceny skutków, którą przygotowała Komisja i która towarzyszyła

wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia w sprawie EES⁷. W ocenie skutków skoncentrowano się na kluczowych potrzebach w zakresie zarządzania granicami, które to potrzeby ma zaspokoić ustanowienie EES. Podstawowe zobowiązania, które należy podjąć, to: (i) poprawa jakości kontroli granicznych; (ii) zapewnienie wiarygodnej identyfikacji osób fizycznych oraz (iii) poprawa bezpieczeństwa wewnętrznego i walka z terroryzmem i poważną przestępczością. Potrzeby te zostaną zaspokojone dopiero po uruchomieniu EES.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek uwzględnia w pełni podstawowe prawa i zasady uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności proponowane środki uwzględniają art. 6 Karty chroniący podstawowe prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego, art. 7 Karty chroniący podstawowe prawo każdej osoby do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz art. 8 dotyczący podstawowego prawa do ochrony danych osobowych. Proponowane środki są również zgodne z art. 16 TFUE, który gwarantuje każdej osobie prawo do ochrony jej danych osobowych.

Wniosek nie zmienia rygorystycznych zasad dostępu do EES ani niezbędnych zabezpieczeń określonych w rozporządzeniu w sprawie EES, w tym prawa do informacji i poszanowania danych osobowych jako prawa podstawowego.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek nie ma wpływu na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Program monitorowania skutków, rezultatów i wpływu proponowanego rozporządzenia jest zgodny z programem określonym w art. 72 rozporządzenia w sprawie EES.

Ponadto spójny mechanizm, oparty na planach wdrożenia i obowiązkach sprawozdawczych, umożliwia podejmowanie decyzji i ogólne monitorowanie zarówno przed stopniowym uruchamianiem systemu, jak i w jego trakcie. Plany wdrożenia, opracowane na szczeblach centralnym i krajowym, są wynikiem ścisłej współpracy państw członkowskich, eu-LISA i Komisji.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Wniosek składa się z elementów opisanych poniżej.

- **Wdrażanie etapowe (art. 1, 2 i 4):** Państwa członkowskie będą stopniowo uruchamiać system EES, począwszy od rejestrowania co najmniej 10 % przewidywanych przekroczeń granicy, a skończywszy na pełnej rejestracji wszystkich osób fizycznych przed końcem okresu stopniowego uruchamiania systemu. Decyzje o odmowie wjazdu będą rejestrowane na przejściach granicznych, na których działa EES. Państwa członkowskie będą mogły przyspieszyć wdrażanie

⁷ SWD(2016) 114 final, SWD(2016) 115 final, SWD(2016) 116 final.

na szczeblu krajowym lub też od razu w pełni uruchomić EES. Europol będzie korzystać z EES od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania tego systemu.

- **Plany wdrożenia, monitorowanie i sprawozdawczość (art. 3):** Szczegóły stopniowego uruchamiania EES na szczeblach centralnym i krajowym zostaną określone w planach wdrożenia opracowanych przez eu-LISA i państwa członkowskie po konsultacji z Komisją. Państwa członkowskie będą przekazywać Komisji i eu-LISA comiesięczne sprawozdania z postępów. Plan wdrażania opracowany przez państwo członkowskie, które podjęło decyzję o pełnym uruchomieniu EES, będzie zawierał jedynie wyjaśnienie tej decyzji.
- **Tymczasowe przepisy stanowiące odstępstwo od rozporządzenia w sprawie EES i kodeksu granicznego Schengen (art. 5):** Przez cały okres stopniowego uruchamiania systemu należy obowiązkowo stemplować dokumenty podróży wszystkich osób objętych zakresem EES. Po wdrożeniu systemu EES państwa członkowskie będą rejestrowały dane podróżnych na podstawie ich dokumentów podróży. Państwa członkowskie mogą stopniowo rejestrować dane biometryczne. Organy korzystające z dostępu do danych zarejestrowanych w EES w okresie jego stopniowego uruchamiania będą przyznawały stemplom większą wagę niż danym zarejestrowanym w EES. Z interoperacyjności między EES a VIS będzie się korzystać na przejściach granicznych, na których działa EES. Ewentualne konsekwencje informacji o maksymalnym pozostającym do wykorzystania okresie dozwolonego pobytu, którą przekazuje automatyczny kalkulator, nie będą uwzględniane. Weryfikacja tożsamości i wcześniejsza rejestracja obywateli państw trzecich będzie się odbywać wyłącznie na tych przejściach granicznych, na których działa EES z funkcjami biometrycznymi. Strona internetowa, kampania informacyjna i szablon przekazywany podróżnym zostaną dostosowane tak, aby odzwierciedlały one stopniowe uruchamianie EES. Aby zapewnić spójność między instrumentami prawnymi UE i przejrzyste stosowanie zasad, niektóre postanowienia rozporządzenia w sprawie EES i kodeksu granicznego Schengen zostaną zawieszone na okres stopniowego uruchamiania EES.
- **Dostęp do danych EES (art. 6):** Właściwe organy powinny pamiętać o tym, że dane rejestrowane w systemie EES w okresie jego stopniowego uruchamiania mogą być niekompletne. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej nie będzie wykorzystywać danych zarejestrowanych w EES w okresie jego stopniowego uruchamiania do celów analiz ryzyka i ocen narażenia. Korzystanie z kilku funkcji EES wymagających jednolitego stosowania tego systemu we wszystkich państwach członkowskich zostanie zawieszone na czas stopniowego uruchamiania EES. Przewoźnicy mogą zacząć korzystać z usługi sieciowej po upływie 90 dni od rozpoczęcia okresu stopniowego uruchamiania systemu.
- **Zawieszenie stosowania EES (art. 7):** W wyjątkowych przypadkach awarii centralnego systemu EES, systemów krajowych lub infrastruktury łączności, albo w przypadku zbyt długiego czasu oczekiwania na granicach, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nierejestrowaniu żadnych danych (pełne zawieszenie EES) lub o nierejestrowaniu danych biometrycznych (częściowe zawieszenie EES). Częściowe zawieszenie EES będzie możliwe także przez ograniczony okres po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES w wyjątkowych okolicznościach, w których natężenie ruchu jest tak duże, że nadmiernie wydłuża czas oczekiwania na granicach.

- **Wejście w życie i stosowanie (art. 8):** We wniosku określono trzy etapy stosowania: (i) prace przygotowawcze związane z planami wdrażania, o których mowa w art. 3, mają rozpocząć się w dniu wejścia w życie proponowanego rozporządzenia; (ii) okres stopniowego uruchamiania rozpocznie się w dniu określonym przez Komisję, zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EES, po otrzymaniu wszystkich powiadomień od państw członkowskich zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie EES; (iii) przedłużony okres stosowania będzie dotyczył niektórych stanowiących odstępstwo przepisów odnoszących się do stosowania okresu przejściowego i środków przejściowych, dostępu do niekompletnych rejestrów i korzystania z nich, obowiązku przewoźników polegającego na weryfikacji stempli umieszczonych w dokumentach podróży, o którym mowa w art. 6, oraz mechanizmu zawieszającego, o którym mowa w art. 7. Powiadomienia przekazywane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie EES należy rozpatrywać w świetle stopniowego uruchamiania systemu. Tymi powiadomieniami państwa członkowskie potwierdzają swoją zdolność do korzystania z EES. Nie oznacza to jednak, że wszystkie przejścia graniczne muszą być w pełni gotowe i wyposażone od samego początku stosowania stopniowego podejścia.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie tymczasowego odstępstwa od niektórych przepisów rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia (UE) 2016/399 w odniesieniu do stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 87 ust. 2 lit. c),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 66 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226² ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu („EES”) stanowi, że Komisja decyduje o dacie planowanego uruchomienia EES, o ile spełnione są określone warunki.
- (2) Komisja nie otrzymała jednak jeszcze wszystkich powiadomień wymaganych na podstawie art. 66 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2017/2226, stanowiących jeden z warunków podjęcia decyzji o uruchomieniu EES.
- (3) Rozporządzenie (UE) 2017/2226 umożliwia jedynie pełne uruchomienie systemu i wymaga, aby wszystkie państwa członkowskie rozpoczęły pełne korzystanie z EES w odniesieniu do wszystkich obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES oraz aby jednocześnie korzystano z EES na wszystkich przejściach granicznych.
- (4) Aby zapewnić państwom członkowskim elastyczność niezbędną do rozpoczęcia korzystania z EES zgodnie z ich poziomem gotowości oraz ułatwić im dokonywanie dostosowań technicznych i operacyjnych przy uruchamianiu EES, konieczne jest ustanowienie zasad stopniowego uruchamiania tego systemu. Aby zapewnić, że wprowadzane dostosowania odzwierciedlają potencjalne przepływy podróżnych i sezonowy wzrost natężenia ruchu, takie stopniowe uruchamianie powinno trwać 180 dni kalendarzowych.

¹ [symbol zastępczy] Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia [data zostanie dodana po uzgodnieniu] i decyzja Rady z dnia [data zostanie dodana po uzgodnieniu].

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen oraz rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

- (5) Aby umożliwić stopniowe uruchamianie EES, należy zatem wprowadzić odstępstwa od niektórych przepisów rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399³ („kodeks graniczny Schengen”). Pozostałe przepisy rozporządzenia (UE) 2017/2226, na które niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu, stosuje się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/2226. W szczególności dane rejestrowane w EES w trakcie jego stopniowego uruchamiania są zgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2017/2226 i uznaje się je za wiarygodne i dokładne.
- (6) Państwa członkowskie powinny stopniowo uruchamiać EES, aby na co najmniej jednym przejściu granicznym rejestrować, przy wjeździe i wyjeździe, dane obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES. W miarę możliwości i w stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny włączyć do EES powietrzne, lądowe i morskie przejścia graniczne. Aby zapewnić kontrolowane uruchamianie EES oraz lepiej radzić sobie z potencjalnym długim czasem oczekiwania na przejściach granicznych i unikać takich sytuacji, państwa członkowskie powinny w stosownych przypadkach stopniowo wdrażać wszystkie funkcje EES i stopniowo rejestrować dane wszystkich obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES. Aby zagwarantować skoordynowane podejście, stopniowe uruchamianie systemu powinno odbywać się etapami, w odniesieniu do których należy określić minimalne wymagania, jakie państwa członkowskie muszą spełnić. Państwa członkowskie będą mogły przyspieszyć wdrażanie EES na szczeblu krajowym lub w pełni uruchomić EES na samym początku stosowania stopniowego podejścia.
- (7) Aby ułatwić sprawne uruchamianie EES, Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) powinna opracować ogólny plan wdrażania EES, aby zapewnić państwom członkowskim i agencjom Unii wytyczne dotyczące planowania i realizacji wdrażania EES w okresie stopniowego uruchamiania systemu, oraz powinna przedłożyć ten plan Komisji, państwom członkowskim i agencjom Unii. Plan ten powinien obejmować limity przepustowości systemu centralnego, określone przez eu-LISA w odniesieniu do każdego etapu wdrażania. Decyzje państw członkowskich o rozpoczęciu lub przyspieszeniu uruchamiania EES powinny uwzględniać przepustowość systemu centralnego określoną w ogólnym planie wdrażania EES.
- (8) Aby ułatwić sprawne uruchamianie EES, państwa członkowskie powinny opracować krajowe plany wdrażania w porozumieniu z Komisją i eu-LISA. W odniesieniu do każdego etapu stopniowego uruchamiania EES krajowe plany wdrażania powinny zawierać informacje o ustalonych progach i wymagach, a w szczególności: (i) datę, od której EES zacznie działać na poszczególnych przejściach granicznych; (ii) odsetek szacowanej liczby przekroczeń granicy, które należy zarejestrować w EES, w stosunku do całkowitej liczby obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES oraz, (iii) w stosownych przypadkach, funkcje biometryczne, które mają być dostępne na każdym wybranym przejściu granicznym. Zachęca się państwa członkowskie, aby podczas przygotowywania swoich krajowych planów wdrażania odpowiednio koordynowały działania z operatorami infrastruktury, w której znajdują się przejścia graniczne. Aby monitorować zgodność z planem stopniowego

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

uruchamiania systemu, państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji i eu-LISA comiesięczne sprawozdania z realizacji ich planów wdrażania. W takich comiesięcznych sprawozdaniach należy, w razie potrzeby, uwzględnić środki naprawcze, aby zapewnić zgodność z planem stopniowego uruchamiania systemu.

- (9) Ze względu na stopniowe uruchamianie EES i ewentualną niekompletność danych rejestrowanych w EES dokumenty podróży obywateli państw trzecich należy systematycznie stemplować przy wjeździe i wyjeździe w okresie stopniowego uruchamiania EES. Organy krajowe powinny uwzględniać ewentualną niekompletność wpisów dotyczących wjazdu/wyjazdu lub odmowy wjazdu oraz powinny przyznawać stemplom większą wagę niż informacjom zarejestrowanym w EES. Ponadto, informując obywateli państw trzecich o maksymalnym pozostającym do wykorzystania okresie ich dozwolonego pobytu, organy krajowe powinny opierać swoją ocenę na stemplach zamieszczonych w dokumentach podróży. W przypadku braku stempla powinny decydować dane zarejestrowane w EES.
- (10) Ponieważ dane zarejestrowane w EES w okresie jego stopniowego uruchamiania mogą być niekompletne, organy krajowe nie powinny uwzględniać wyników dostarczonych przez automatyczny kalkulator, dotyczących maksymalnego pozostającego do wykorzystania okresu dozwolonego pobytu obywateli państw trzecich zarejestrowanych w EES. Podobnie podczas wykonywania swoich zadań organy krajowe nie powinny uwzględniać automatycznego mechanizmu do celów identyfikowania lub opatrywania znaczniem braku wpisów dotyczących wyjazdu po upływie okresu dozwolonego pobytu lub wpisów, w przypadku których przekroczono maksymalny okres dozwolonego pobytu, który to mechanizm generuje wykaz osób zidentyfikowanych jako osoby przekraczające okres dozwolonego pobytu.
- (11) Aby zapewnić państwom członkowskim niezbędny czas na dostosowanie się do uruchomienia EES, korzystanie z funkcji biometrycznych na przejściach granicznych nie powinno być obowiązkowe przez pierwsze 60 dni kalendarzowych od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania systemu. Najpóźniej na 90. dni kalendarzowych od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu państwa członkowskie powinny korzystać z EES z funkcjami biometrycznymi na co najmniej połowie swoich przejść granicznych. Pobranie danych biometrycznych nie powinno być warunkiem wjazdu obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES na przejściach granicznych, na których uruchomiono EES bez funkcji biometrycznych.
- (12) Aby uwzględnić potrzebę stopniowego uruchamiania EES z funkcjami biometrycznymi na niektórych przejściach granicznych, weryfikację biometryczną obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES należy przeprowadzać wyłącznie na przejściach granicznych, na których uruchomiono EES z funkcjami biometrycznymi.
- (13) Aby zapewnić spójne funkcjonowanie elementów interoperacyjności między wizowym systemem informacyjnym (VIS) ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008⁴ a EES, bezpośredni dostęp do VIS należy zapewnić wyłącznie na tych przejściach granicznych, na których nie działa

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

EES. Na przejściach granicznych, na których działa EES, służby graniczne powinny korzystać z interoperacyjności między EES a VIS.

- (14) Obywateli państw trzecich, których dane podlegają rejestracji w EES, należy informować o ich prawach i obowiązkach związanych z przetwarzaniem ich danych za pomocą szablonu, o którym mowa w art. 50 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Informacje przekazywane obywatelom państw trzecich podlegającym rejestracji w EES powinny uwzględniać stopniowe uruchamianie EES. Obywateli państw trzecich należy informować za pomocą szablonu o spoczywającym na nich obowiązku udostępniania danych biometrycznych na przejściach granicznych, na których jest to warunkiem wjazdu. Należy ich także poinformować za pomocą szablonu o konsekwencjach nieprzekazania danych biometrycznych. W szablonie należy zawrzeć informację o tym, że nie będzie możliwe zweryfikowanie pozostałego okresu dozwolonego pobytu za pomocą zautomatyzowanych środków.
- (15) Komisja powinna odpowiednio aktualizować informacje na stronie internetowej EES, aby odzwierciedlać stopniowe uruchamianie EES.
- (16) Cel, jakim jest podnoszenie świadomości obywateli państw trzecich na temat ich szczególnych praw i obowiązków, można najlepiej osiągnąć, jeżeli państwa członkowskie dostosują realizację kampanii informacyjnej do tego, jak EES będzie działał na ich granicach, na których stosuje się go zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Należy zatem dostosować materiały informacyjne opracowane przez Komisję przy wsparciu państw członkowskich w kontekście art. 51 rozporządzenia (UE) 2017/2226, aby przeprowadzić kampanię informacyjną towarzyszącą stopniowemu uruchamianiu EES.
- (17) Podczas stopniowego uruchamiania EES usługa sieciowa nie będzie pozwalała obywatelom państw trzecich na elektroniczną weryfikację dokładnego okresu dozwolonego pobytu.
- (18) Niniejsze rozporządzenie nie wpływa na obowiązki przewoźników lotniczych, przewoźników morskich i przewoźników międzynarodowych przewożących grupy drogą lądową autokarami, określone w art. 26 ust. 1 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen⁵ i dyrektywie Rady 2001/51/WE⁶. W związku z tym przewoźnicy powinni sprawdzać stemple umieszczane w dokumentach podróży. Aby zapewnić skuteczną komunikację z przewoźnikami na temat odrębnego stosowania EES na przejściach granicznych, na której ostatecznie skorzystają podróżni, istotne jest, by państwa członkowskie zachowały przejrzystość w kwestii uruchamiania EES na swoich przejściach granicznych.
- (19) W art. 22 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i art. 12a rozporządzenia (UE) 2016/399 przewidziano okres przejściowy i środki przejściowe odnoszące się do uruchomienia EES. Konieczne jest odstępnie od tych przepisów w celu zapewnienia, aby okres przejściowy i środki przejściowe miały zastosowanie dopiero po zakończeniu stopniowego uruchamiania systemu. Odstępstwo to powinno przestać obowiązywać

⁵ Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach („Konwencja wykonawcza do układu z Schengen”) (Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

⁶ Dyrektywa Rady 2001/51/WE z dnia 28 czerwca 2001 r. uzupełniająca postanowienia art. 26 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. (Dz.U. L 187 z 10.7.2001, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

po upływie 5 lat i 180 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

- (20) W celu zapewnienia, aby podczas wykonywania swoich zadań organy krajowe i agencje UE unikały podejmowania decyzji wyłącznie na podstawie danych zarejestrowanych w EES, powinny one brać pod uwagę fakt, że rejestry indywidualne zarejestrowane w EES mogą zawierać niekompletne zbiory danych. Odstępstwo to powinno przestać obowiązywać po upływie 5 lat od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226, aby odzwierciedlić 5-letni okres przechowywania danych, w przypadku których brakuje wpisu dotyczącego wyjazdu, jak określono w art. 34 ust. 3 tego rozporządzenia.
- (21) Aby zapewnić zgodność z przepisami rozporządzenia (UE) 2017/2226 dotyczącymi zmiany danych i wcześniejszego usunięcia danych, państwa członkowskie powinny uzupełniać niekompletne dane w zakresie, w jakim pozwala na to ograniczona dostępność danych rejestrowanych w EES podczas jego stopniowego uruchamiania.
- (22) W okresie stopniowego uruchamiania EES Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinna powstrzymać się od wykorzystywania w swoich analizach ryzyka i ocenach narażenia danych zarejestrowanych w EES ze względu na ich niekompletność, która może spowodować opracowywanie mylących analiz ryzyka i ocen narażenia.
- (23) Aby zapewnić skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi podczas stopniowego uruchamiania EES, na przejściach granicznych, na których nie działa EES, odprawę graniczną należy przeprowadzać zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 na dzień [dzień przed datą uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji, której podstawę stanowi art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226]. Na przejściach granicznych, na których działa EES, odprawę graniczną należy przeprowadzać zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/2226 i kodeksem granicznym Schengen. W zakresie weryfikacji na przejściach granicznych, na których działa EES bez funkcji biometrycznych, należy jednak stosować szczególne odstępstwa od tych rozporządzeń, aby umożliwić stopniowe uruchamianie systemu. Powinno się to odbywać bez uszczerbku dla weryfikacji posiadaczy wiz przy użyciu odcisków palców, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 787/2008.
- (24) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość całkowitego lub częściowego zawieszenia stosowania EES na niektórych przejściach granicznych, aby umożliwić skuteczne dostosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych podczas stopniowego uruchamiania EES w danym państwie członkowskim oraz aby zaradzić wyjątkowym okolicznościom, takim jak awaria systemu centralnego EES, systemów krajowych czy infrastruktury łączności lub nadmierne wydłużenie czasu oczekiwania na swoich granicach. W przypadku częściowego zawieszenia stosowania EES należy zawiesić rejestrację danych biometrycznych. W przypadku całkowitego zawieszenia nie należy rejestrować w EES żadnych danych. Aby ograniczyć dodatkowe ryzyko wynikające z uruchomienia EES z funkcjami biometrycznymi, państwa członkowskie powinny mieć możliwość – w wyjątkowych okolicznościach prowadzących do takiego natężenia ruchu, że czas oczekiwania na granicach nadmiernie się wydłuża – zawieszenia rejestracji danych biometrycznych w EES także po zakończeniu stopniowego uruchamiania systemu. Takie zawieszenie powinno być możliwe przez ograniczony okres 60 dni od zakończenia stopniowego uruchamiania EES i należy je przedłużyć o 60 dni, jeżeli mniej niż 80 % rejestrów indywidualnych zarejestrowanych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES będzie zawierało dane biometryczne.

- (25) eu-LISA powinna opracowywać sprawozdania w oparciu o statystyki wykorzystania systemu, służące do oceny jego funkcjonowania, oceny realizacji planów wdrożenia państw członkowskich, określeniu obszarów wymagających poprawy, monitorowaniu odpowiedniości stopniowego uruchamiania EES oraz wspieraniu podejmowania decyzji w sprawie dalszego rozwoju EES i jego optymalizacji.
- (26) Prace przygotowawcze dotyczące planów wdrażania należy rozpocząć z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Stopniowe uruchamianie systemu powinno rozpocząć się w dniu określonym przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EES. Ponieważ niniejsze rozporządzenie przewiduje tymczasowe odstępstwa, powinno ono przestać obowiązywać po upływie 180 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Przepisy stanowiące odstępstwo dotyczące stosowania okresu przejściowego i środków przejściowych, dostępu do danych EES, weryfikacji przez przewoźników stempli zamieszczonych w dokumentach podróży oraz zawieszenia stosowania EES powinny mieć jednak zastosowanie jeszcze przez ograniczony okres po zakończeniu stopniowego uruchamiania systemu.
- (27) Cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie upoważnienie do stosowania odstępstw od rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia (UE) 2016/299, aby stopniowo uruchamiać EES, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skalę i skutki działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii. Unia może zatem przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (28) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania – w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia – powinna podjąć decyzję, czy dokona jego transpozycji do prawa krajowego.
- (29) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (30) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzenie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE.
- (31) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE.

- (32) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE.
- (33) W odniesieniu do Cypru przepisy dotyczące VIS stanowią przepisy oparte na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związane w rozumieniu art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r. Aby zapewnić działanie EES, konieczne jest udzielenie biernego dostępu do VIS. Ponieważ EES mają posługiwać się wyłącznie państwa członkowskie spełniające warunki związane z VIS w chwili uruchomienia EES, Cypr nie będzie posługiwał się EES od chwili jego uruchomienia. Cypr zostanie podłączony do EES, gdy tylko spełnione zostaną warunki procedury, o której mowa w rozporządzeniu (UE) 2017/2226.
- (34) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu [xx].
- (35) W niniejszym rozporządzeniu ustanowiono rygorystyczne zasady dostępu do EES jak również niezbędne zabezpieczenia takiego dostępu. Określono w nim również prawa osób fizycznych do dostępu, sprostowania, uzupełniania i usunięcia oraz środki prawne, w szczególności prawo do skorzystania ze środka ochrony prawnej przed sądem i nadzorowanie operacji przetwarzania przez niezależne organy publiczne. Niniejsze rozporządzenie nie narusza zatem praw podstawowych i przestrzega zasad uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawa do godności człowieka, zakazu niewolnictwa i pracy przymusowej, prawa do wolności i bezpieczeństwa osobistego, poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, ochrony danych osobowych, prawa do niedyskryminacji, praw dziecka, praw osób w podeszłym wieku, integracji osób niepełnosprawnych oraz prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu.
- (36) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z Konwencji genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, uzupełnionej Protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy dotyczące stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu (EES) na granicach państw członkowskich, na których EES jest stosowany zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226 oraz tymczasowych odstępstw od rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia (UE) 2016/399.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Zastosowanie mają ponadto następujące definicje:

- a) „stopniowe uruchamianie EES” oznacza okres 180 dni kalendarzowych, licząc od dnia określonego przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- b) „organy krajowe” oznaczają organy, o których mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- c) „szacunkowa liczba przekroczeń granicy” oznacza liczbę przekroczeń granicy przez obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, w każdym państwie członkowskim, oszacowaną przez dane państwo członkowskie na podstawie średniej rocznej łącznej liczby przekroczeń granicy przez obywateli państw trzecich podróżujących w celu pobytu krótkoterminowego w tym państwie członkowskim obliczonej za poprzednie 3 lata od daty rozpoczęcia stosowania, o której mowa w art. 8 ust. 1 akapit drugi niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Plany wdrożenia

1. Do dnia [30. dnia kalendarzowego po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) przekazuje Komisji, państwom członkowskim i Europolowi ogólny plan wdrażania dotyczący stopniowego uruchamiania EES, z uwzględnieniem etapów określonych w art. 4. Ten plan wdrażania zawiera wytyczne dla państw członkowskich i Europolu dotyczące korzystania z EES, w tym limity przepustowości systemu centralnego EES.
2. Do dnia [60. dnia kalendarzowego po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia], w porozumieniu z Komisją i eu-LISA, państwa członkowskie opracowują krajowy plan wdrażania dotyczący stopniowego uruchamiania EES, z uwzględnieniem ogólnego planu wdrażania, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz etapów określonych w art. 4.
3. W odniesieniu do każdego z etapów określonych w art. 4 krajowe plany wdrażania zawierają informacje na temat progów i wymogów określonych w tym art. 4.
4. Począwszy od 30. dnia kalendarzowego po stopniowym uruchamianiu EES państwa członkowskie przekazują Komisji i eu-LISA comiesięczne sprawozdania z realizacji krajowych planów wdrażania, w tym z realizacji środków naprawczych, jeżeli są one konieczne aby wypełnić obowiązki określone w art. 4.
5. Na wniosek Komisji eu-LISA przedstawia jej statystyki niezbędne do monitorowania krajowych planów wdrażania, zgodnie z art. 63 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Artykuł 4

Stopniowe uruchamianie

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 66 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/2226 podczas stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie korzystają z EES zgodnie z przepisami niniejszego artykułu.
2. Od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES każde państwo członkowskie stosuje EES przy wjeździe i wyjeździe na co najmniej jednym przejściu granicznym – w miarę możliwości i w stosownych przypadkach zarówno na lotniczych, jak i na lądowych oraz morskich przejściach granicznych – aby rejestrować i przechowywać dane obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Państwa członkowskie rejestrują w EES co najmniej 10 % szacunkowej liczby przekroczeń swojej granicy.

Przez pierwsze 60 dni kalendarzowych od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie mogą stosować EES bez funkcji biometrycznych, a organy krajowe mogą tworzyć lub aktualizować rejestry indywidualne bez danych biometrycznych.
3. Najpóźniej od 90. dnia kalendarzowego po rozpoczęciu stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie stosują EES z funkcjami biometrycznymi na co najmniej połowie swoich przejść granicznych. Państwa członkowskie rejestrują co najmniej 50 % szacunkowej liczby przekroczeń swojej granicy. Rejestry indywidualne obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, i których zarejestrowano w EES, zawierają dane biometryczne.
4. Nie później niż po upływie 150 dni kalendarzowych od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie stosują EES z funkcjami biometrycznymi na wszystkich swoich przejściach granicznych i nadal rejestrują w EES co najmniej 50 % szacunkowej liczby przekroczeń swoich granic.
5. Nie później niż 170. dnia kalendarzowego od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie stosują EES z funkcjami biometrycznymi na wszystkich swoich przejściach granicznych i rejestrują w EES wszystkich obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226.
6. Decyzje o odmowie wjazdu podjęte na przejściu granicznym, na którym stosuje się EES, rejestruje się w EES, zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2017/2226. W przypadku stosowania EES z funkcjami biometrycznymi, decyzje o odmowie wjazdu rejestruje się wraz z danymi biometrycznymi osób, które one dotyczą. W przypadku stosowania EES bez funkcji biometrycznych, decyzje o odmowie wjazdu rejestruje się bez danych biometrycznych osób, które one dotyczą.
7. Od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES Europol korzysta z EES zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/2226.

Artykuł 5

Inne odstępstwa od rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia (UE) 2016/399

1. Oprócz przepisów art. 4 w okresie stopniowego uruchamiania EES mają również zastosowanie zasady określone w niniejszym artykule.

2. Służby graniczne systematycznie stemplują dokumenty podróży obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, przy ich wjeździe i wyjeździe.

Obowiązek stemplowania, o którym mowa w art. 42a ust. 1 akapit drugi oraz art. 42a ust. 2, 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2016/399, stosuje się odpowiednio w państwach członkowskich stosujących EES.
3. Do celów wprowadzania, zmieniania, usuwania i przeglądania danych w EES organy krajowe, które są właściwe do celów określonych w art. 23-35 rozporządzenia (UE) 2017/2226, przyznają stemplom większą wagę niż danym z EES, w tym w przypadku rozbieżności lub w przypadkach, o których mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226. W przypadku braku stempla decydują dane zarejestrowane w EES.
4. W przypadku, gdy w dokumencie podróży nie zamieszczono stempla, a w EES nie utworzono indywidualnego rejestru obywatela państwa trzeciego, który przebywa na terytorium państw członkowskich, organy krajowe mogą domniemywać, że dany obywatel państwa trzeciego nie spełnia warunków wjazdu lub pobytu w państwach członkowskich lub przestał spełniać te warunki.

Domniemanie to nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich, którzy mogą przedstawić, za pomocą dowolnych środków, wiarygodne dowody na to, że korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, że przysługuje im prawo pobytu w przyjmującym państwie członkowskim na mocy umowy brexitowej, lub że posiadają dokument pobytowy lub wizę długoterminową.

Domniemanie to może zostać obalone, jeżeli obywatele państw trzecich przedstawiają, za pomocą dowolnych środków, wiarygodne dowody na to, że spełniają warunki dotyczące czasu trwania pobytu krótkoterminowego.

W przypadku obalenia domniemania organy krajowe wykonują co najmniej jedno z następujących zadań na przejściach granicznych, na których działa EES, w zakresie dozwolonym niniejszym rozporządzeniem:
 - a) w razie potrzeby tworzą w EES rejestr indywidualny danego obywatela państwa trzeciego;
 - b) aktualizują ostatni wpis dotyczący wjazdu/wyjazdu, wprowadzając brakujące dane;
 - c) usuwają istniejący rejestr, jeżeli art. 35 rozporządzenia (UE) 2017/2226 przewiduje takie usunięcie.
5. Służby graniczne korzystają z interoperacyjności między EES a VIS, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, wyłącznie na przejściach granicznych, na których działa EES. Służby graniczne nadal korzystają z bezpośredniego dostępu do VIS:
 - a) na przejściach granicznych, na których nie działa EES;
 - b) w przypadku zawieszenia stosowania EES zgodnie z art. 7 niniejszego rozporządzenia.
6. Organy krajowe i Europol nie uwzględniają:

- a) wyników dostarczonych przez automatyczny kalkulator, który wskazuje maksymalny okres dozwolonego pobytu, o którym to kalkulatorze mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
 - b) automatycznie wygenerowanego wykazu osób przekraczających okres dozwolonego pobytu i konsekwencji tego wykazu, w szczególności zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) i h), art. 12 ust. 3, art. 16 ust. 4, art. 34 ust. 3, art. 50 ust. 1 lit. i) i k), art. 63 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2017/2226.
7. Operacji przetwarzania prowadzonych przez państwa członkowskie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie uznaje się za niezgodne z prawem lub niezgodne z rozporządzeniem (UE) 2017/2226 do celów jego art. 45 i 48.
8. Weryfikacji tożsamości i wcześniejszej rejestracji obywateli państw trzecich zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2017/2226 dokonuje się w odniesieniu do obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, na przejściach granicznych, na których działa EES z funkcjami biometrycznymi, w tym za pośrednictwem systemów samoobsługi, jeżeli są one dostępne.
9. Oprócz szczegółowych informacji, o których mowa w art. 50 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i które państwa członkowskie dodają do szablonu, aby przekazać obywatelom państw trzecich informacje o przetwarzaniu ich danych osobowych w EES, państwa członkowskie dołączają do szablonu przekazywanego obywatelom państw trzecich w chwili tworzenia ich rejestru indywidualnego następujące informacje:
- „Trwa stopniowe wdrażanie systemu wjazdu/wyjazdu. W okresie wdrażania [od ...] na niektórych granicach zewnętrznych państw członkowskich Państwa dane osobowe, w tym dane biometryczne, mogą nie być gromadzone do celów systemu wjazdu/wyjazdu. Jeśli będziemy mieli obowiązek zgromadzić te informacje, a Państwo odmówią ich podania, otrzymają Państwo odmowę wjazdu. We wspomnianym okresie stopniowego wdrażania systemu Państwa dane nie będą automatycznie dodawane do wykazu osób przekraczających okres dozwolonego pobytu. Ponadto nie będą Państwo mogli sprawdzić, korzystając ze strony internetowej lub sprzętu dostępnego na przejściach granicznych, pozostającego Państwu do wykorzystania okresu dozwolonego pobytu.
- Po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES Państwa dane osobowe będą przetwarzane zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie dołączonym do niniejszego formularza.”
10. Komisja dostosowuje informacje na stronie internetowej EES, o których mowa w art. 50 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, aby odzwierciedlały one stopniowe uruchamianie systemu.
11. W kampanii informacyjnej towarzyszącej uruchamianiu EES, o której mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) 2017/2226, odzwierciedla się szczegółowe warunki na przejściach granicznych, zapewnia się, aby odpowiednie informacje przekazywano osobom, których one dotyczą, oraz uwzględnia się etapy określone w art. 4 niniejszego rozporządzenia. Komisja wspiera państwa członkowskie w przygotowywaniu dostosowanych materiałów kampanii informacyjnej.
12. Zawiesza się stosowanie art. 12 ust. 1 i 2, art. 13 ust. 1 i 2, art. 20 i art. 21 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

13. Na zasadzie odstępstwa od art. 22 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i art. 12a rozporządzenia (UE) 2016/399 okres przejściowy i środki przejściowe określone w tych artykułach stosuje się od pierwszego dnia po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES.
14. Na przejściach granicznych, na których nie stosuje się EES, odprawę graniczną przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 w brzmieniu mającym zastosowanie w dniu poprzedzającym dzień uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji przyjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.
- Na przejściach granicznych, na których stosuje się EES, odprawę graniczną przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/2226 i rozporządzeniem (UE) 2016/399.
- Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego na przejściach granicznych, na których stosuje się EES bez funkcji biometrycznych, nie stosuje się art. 6 ust. 1 lit. f) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2016/399 ani przepisów dotyczących weryfikacji obywateli państw trzecich w oparciu o dane biometryczne, wyłącznie do celów EES, o których mowa w art. 6 lit. f) ppkt (ii) i art. 8 ust. 3 lit. a) i g) rozporządzenia (UE) 2016/399.
- Do celów niniejszego rozporządzenia zawiesza się stosowanie art. 9 ust. 3 i art. 12 rozporządzenia (UE) 2016/399.

Artykuł 6

Dostęp do danych EES

1. Korzystając z dostępu do wpisów dotyczących wjazdu i wyjazdu zarejestrowanych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES w ramach wykonywania swoich zadań:
- a) organy krajowe i Europol biorą pod uwagę fakt, że ze względu na różnice w działaniu EES w poszczególnych państwach członkowskich w okresie stopniowego uruchamiania EES dane mogą być niekompletne;
 - b) organy krajowe, przekazujące dane zgodnie z art. 41 i 42 rozporządzenia (UE) 2017/2226, uwzględniają fakt, że dane te mogą być niekompletne;
 - c) jednostka centralna ETIAS bierze pod uwagę fakt, że wpisy dotyczące wjazdu i wyjazdu zarejestrowane w EES podczas jego stopniowego uruchamiania mogą obejmować niekompletne zestawy danych do celów weryfikacji zgodnie z art. 25a ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226.
2. Korzystając z dostępu do danych na potrzeby sporządzania sprawozdań i statystyk, o których mowa w art. 63 rozporządzenia (UE) 2017/2226, właściwe organy, Komisja i odpowiednie agencje Unii uwzględniają fakt, że dane zarejestrowane w EES podczas jego stopniowego uruchamiania mogą być niekompletne.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226 przewoźnicy mogą zacząć korzystać z usługi sieciowej, o której mowa w tym artykule, począwszy od 90. dnia kalendarzowego okresu stopniowego uruchamiania EES. Aby wypełnić swoje obowiązki wynikające z art. 26 ust. 1 konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz z dyrektywy Rady 2001/51/WE, przez cały okres stopniowego uruchamiania EES przewoźnicy weryfikują stemple zamieszczone w dokumentach podróży.

Przez 180 dni kalendarzowych od zakończenia stopniowego uruchamiania EES przewoźnicy, oprócz korzystania z usługi sieciowej, o której mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, kontynuują weryfikację stempli zamieszczonych w dokumentach podróży, aby wypełnić swoje obowiązki wynikające z art. 26 ust. 1 konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz z dyrektywy Rady 2001/51/WE.

4. Wypełniając obowiązek uzupełniania danych osobowych zarejestrowanych w EES, o którym to obowiązku mowa w art. 35 i 52 rozporządzenia (UE) 2017/2226, państwa członkowskie uzupełniają odpowiednie dane wyłącznie w zakresie możliwym ze względu na ograniczoną dostępność zbiorów danych gromadzonych podczas stopniowego uruchamiania EES. W stosownych przypadkach w decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 52 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226, należy powołać się na warunki określone w art. 4 niniejszego rozporządzenia, które umożliwiają tworzenie niekompletnych rejestrów.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 63 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2017/2226 odpowiednio upoważniony personel Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej nie ma dostępu – na potrzeby przeprowadzania analiz ryzyka i ocen narażenia – do danych zarejestrowanych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES.

Artykuł 7

Zawieszenie stosowania EES

1. Podczas stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie mogą całkowicie lub częściowo zawiesić stosowanie tego systemu na niektórych przejściach granicznych w wyjątkowych okolicznościach awarii centralnego systemu EES, systemów krajowych lub infrastruktury łączności lub w przypadku zdarzeń prowadzących do takiego natężenia ruchu, że czas oczekiwania na przejściu granicznym nadmiernie się wydłuża.

W przypadku częściowego zawieszenia stosowania EES do systemu wprowadza się dane, o których mowa w art. 16–20 rozporządzenia (UE) 2017/2226, z wyjątkiem danych biometrycznych.

W przypadku całkowitego zawieszenia stosowania EES państwa członkowskie całkowicie zawieszają funkcjonowanie tego systemu i nie gromadzą danych, o których mowa w art. 16–20 tego rozporządzenia.

W obu przypadkach państwa członkowskie niezwłocznie i nie później niż 6 godzin po rozpoczęciu zawieszenia powiadamiają Komisję i eu-LISA o przyczynie częściowego lub pełnego zawieszenia i przewidywanym czasie jego trwania oraz zapewniają, aby operatorzy infrastruktury obsługującej przejścia graniczne oraz przewoźnicy byli należycie informowani o takim zawieszeniu. Po ustaniu wyjątkowych okoliczności, które doprowadziły do zawieszenia, państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję i eu-LISA.

2. Na okres 60 dni kalendarzowych od zakończenia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie mogą dokonać częściowego zawieszenia stosowania EES, o którym to zawieszeniu mowa w ust. 1 akapit drugi, na określonym przejściu granicznym na ograniczony okres nieprzekraczający 6 godzin i wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach prowadzących do takiego natężenia ruchu, że czas oczekiwania na przejściu granicznym nadmiernie się wydłuża. Państwa

członkowskie zwalnia się z obowiązku określonego w art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226 w odniesieniu do danych biometrycznych. W takich przypadkach państwa członkowskie niezwłocznie i nie później niż 6 godzin po rozpoczęciu zawieszenia powiadamiają Komisję i eu-LISA o przyczynie zawieszenia i przewidywanym czasie jego trwania.

3. Jeżeli w okresie stopniowego uruchamiania EES mniej niż 80 % rejestrów indywidualnych zarejestrowanych w EES zawiera dane biometryczne, okres określony w ust. 2 niniejszego artykułu jest automatycznie przedłużany o 60 dni kalendarzowych.
4. Najpóźniej 10. dnia kalendarzowego po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES eu-LISA przekazuje Komisji dane statystyczne umożliwiające sprawdzenie, czy osiągnięto tę wartość procentową. Nie później niż 30. dnia kalendarzowego po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES Komisja informuje państwa członkowskie o wynikach przeprowadzonej przez nią weryfikacji.

Artykuł 8

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie czwartego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji, której podstawę stanowi art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Jednakże art. 3 niniejszego rozporządzenia stosuje się od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
2. Niniejsze rozporządzenie przestaje obowiązywać po upływie 180 dni kalendarzowych od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji, której podstawę stanowi art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Jednakże:
 - a) art. 5 ust. 13 przestaje obowiązywać po upływie 5 lat i 180 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
 - b) art. 6 ust. 1, 2, 4 i 5 przestają obowiązywać po upływie 5 lat i 180 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
 - c) art. 6 ust. 3 akapit drugi przestaje obowiązywać po upływie 360 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
 - d) art. 7 ust. 2 i 3 przestają obowiązywać po upływie 300 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
 - e) art. 7 ust. 4 przestaje obowiązywać po upływie 210 dni kalendarzowych od daty określonej przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*